

Kraków, 8 października 2026 r.

Sz. P.

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Marcin Kulasek

Rada Uczelni

w Uniwersytecie Komisji Edukacji Narodowej

w Krakowie

Szanowni Państwo,

W związku z wydaniem w dniu 29 września 2026 r. przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wyroku (sygn. akt I SA/Wa 1120/26), uchylającego decyzję Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 4 marca 2026 r. nr 1/0251.2.2025, a także decyzję z 13 czerwca 2025 r. nr 1/6015.15.2025 w przedmiocie odwołania prof. dr hab. Piotra Borka z funkcji Rektora Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie (UKEN), Komisja Uczelniana NSZZ „Solidarność” przedstawia stanowcze stanowisko wobec zaistniałego kryzysu instytucjonalnego.

Wojewódzki Sąd Administracyjny jednoznacznie uznał przesłanki wskazane przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego za niewystarczające. Sąd potwierdził, że działania podejmowane przez rektora prof. dr hab. Piotra Borka wynikały z obiektywnej konieczności restrukturyzacji UKEN we wszystkich aspektach jego działalności. Przypomnieć należy, iż proces ten był bezpośrednim następstwem decyzji poprzedniego rektora, prof. dr hab. Kazimierza Karolczaka, które doprowadziły do głębokiej dysfunkcjonalności uczelni.

Kluczowe znaczenie dla obecnej sytuacji prawnej ma treść art. 153 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, zgodnie z którym: *„Ocena prawna i wskazania co do dalszego postępowania wyrażone w orzeczeniu sądu wiążą w sprawie organy, których działanie, bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania było przedmiotem zaskarżenia, a także sądy, chyba że przepisy prawa uległy zmianie.”*

W świetle tej bezwzględnie obowiązującej zasady ustrojowej, Ministerstwo Nauki nie posiada żadnej swobody decyzyjnej ani dyskrecyjnej władzy w zakresie respektowania zapadłego wyroku. Organ administracji rządowej jest bezwzględnie związany oceną prawną sądu i ma ustawowy obowiązek natychmiastowego przywrócenia stanu zgodnego z prawem. Wszelkie próby omijania skutków tego orzeczenia stanowią rażące naruszenie zasady legalizmu (art. 7 Konstytucji RP).

Z głębokim zaniepokojeniem odnotowujemy fakt, że Ministerstwo w swoich relacjach z legalnymi władzami UKEN opierało się na permanentnie przesyłanych, niezweryfikowanych informacjach, których jedynym celem była dyskredytacja urzędu Rektora. Autorem tych doniesień, bazujących na półprawdach i przeinaczeniach, była działająca w uczelni i Nowej

Erze struktura pod nazwą Międzyzakładowa Komisja Związkowa OZZ „Inicjatywa Pracownicza” przy UKEN i Nowej Erze. Pragniemy podkreślić, że podmiot ten nie posiada osobowości prawnej, co znajduje potwierdzenie w prawomocnych orzeczeniach Naczelnego Sądu Administracyjnego, którymi dysponujemy. Traktowanie tej organizacji przez Ministerstwo jako obiektywnego źródła wiedzy i partnera dialogu społecznego stanowi rażące naruszenie standardów administracyjnych.

Działania Ministerstwa doprowadziły do drastycznej dezorganizacji pracy uniwersytetu, naruszenia ustawowej autonomii uczelni wyższej oraz naraziły UKEN na znaczne koszty finansowe i wizerunkowe. Przejawem skrajnie negatywnego nastawienia resortu do osoby Rektora Borka było m.in. drastyczne obniżenie jego dodatku funkcyjnego do poziomu 1 zł miesięcznie, a w dalszej kolejności podjęcie wadliwej prawnie decyzji o odwołaniu go z urzędu z rygorem natychmiastowej wykonalności. W konsekwencji tych pochopnych kroków, przy jednoczesnym uwzględnieniu skargi przez WSA i dyspozycji art. 152 k.p.a. oraz art. 153 p.p.s.a., uniwersytet znalazł się w bezprecedensowym chaosie prawnym:

1. Powrót legalnego Rektora i upadek rygoru natychmiastowej wykonalności (art. 152 k.p.a.): W momencie uchylenia decyzji ministerialnej przez WSA, z obrotu prawnego wyeliminowano akt stanowiący podstawę odwołania. W sferze procedury administracyjnej, w tym w duchu art. 152 k.p.a., całkowicie odpadła podstawa do dalszego wykonywania zaskarżonych rozstrzygnięć oraz bezpowrotnie ustał nadany im wcześniej rygor natychmiastowej wykonalności. Oznacza to, że prof. dr hab. Piotr Borek z mocy prawa powrócił na urząd Rektora. Zgodnie z zasadą bezskuteczności aktu uchylonego ze skutkiem wstecznym (*ex tunc*), automatycznie i bezpowrotnie wygasł mandat p.o. Rektora, dr hab. Wojciecha Bąka, prof. UKEN.
2. Kolejne zawieszenie jako jawne złamanie art. 153 p.p.s.a.: Natychmiastowe, ponowne zawieszenie prof. dr hab. Piotra Borka w pełnieniu funkcji przez Ministra Nauki i uzależnienie jego statusu od decyzji Kolegium Elektorów stanowi rażącą próbę usankcjonowania stanu niezgodnego z orzeczeniem sądu, co wprost uderza w dyspozycję art. 153 p.p.s.a. Paradoks polega na tym, że resort bezpodstawnie zawiesił Rektora Borka bez wymaganej prawem opinii Kolegium Elektorów, a obecnie oczekuje od elektorów UKEN, by swoją decyzją legitymizowali te wadliwe kroki.
3. Kryzys substytucji i paraliż decyzyjny: Odsunięcie prof. dr hab. Piotra Borka przy jednoczesnym braku legalnych podstaw do dalszego sprawowania funkcji przez dotychczasowego p.o. Rektora tworzy niebezpieczną próżnię decyzyjną. Powierzenie obowiązków najstarszemu senatorowi - którym ponownie zostaje dr hab. Wojciech Bąk, prof. UKEN - pogłębia kryzys zarządczy w świetle dotychczasowej, negatywnej oceny jego działań i braku umocowania wprost w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce w tej konkretnej sytuacji.
4. Brak odpowiedzialności finansowej i wzrost zatrudnienia: Obecny stan chaosu sprzyja wyłącznie osobom nielegalnie uzurpującym sobie prawo do kierowania jednostką oraz Pani Wójcik, powołanej przez p.o. Rektora na stanowisko Kanclerza. Osoby te pobierają rażąco wysokie wynagrodzenia. Warto nadmienić, że Pani Kanclerz, oprócz miesięcznego wynagrodzenia w kwocie 25 408,50 zł, w maju 2026 r. otrzymała uznaniową nagrodę w wysokości 10 000 zł. Dzieje się to przy zastosowaniu maksymalnej stawki uposażenia oraz zaledwie w czwartym miesiącu pełnienia funkcji na stanowisku Kanclerza, co w świetle stale rosnącego zadłużenia uczelni oraz braku pozytywnych i mierzalnych efektów jej pracy (stosowne pismo posiadamy

do dyspozycji) stanowi rażący przykład nieuzasadnionego transferu publicznych środków. Praktykę tę potęguje fakt, że w okresie działalności p.o. Rektora dr hab. Wojciecha Bąka, prof. UKEN oraz Pani Anety Wójcik, na uczelni odnotowano gwałtowny przyrost zatrudnienia o około 36 nowych etatów. Generowanie tak znacznych, dodatkowych kosztów stałych w warunkach pogłębiającego się długu uczelni i bez realnej potrzeby organizacyjnej stoi w jawnej sprzeczności z zasadami celowości, gospodarności oraz dyscypliny finansów publicznych.

Wskazywany przez oponentów argument o rzekomych masowych zwolnieniach pracowników jako zarzucie wobec prof. dr hab. Piotra Borka jest celową manipulacją. W ramach koniecznej restrukturyzacji w UKEN redukcja etatów objęła zaledwie około 3% ogółu zatrudnionych. Dla porównania, z oficjalnych danych wynika, że analogiczny proces restrukturyzacji w samym Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego skutkował zwolnieniem 116 osób z 498 zatrudnionych, co stanowi aż 23% personelu.

Obecny paraliż UKEN jest bezpośrednim efektem bezkrytycznego przyjmowania przez resort narracji kreowanej przez nielegalną strukturę związkową, motywowaną wyłącznie partykularnym interesem i chęcią odzyskania wpływów. Ministerstwo poprzez swoje działania nie tylko blokuje decyzje prorozwojowe podjęte za kadencji prof. dr hab. Piotra Borka, ale realnie działa na szkodę krakowskiego środowiska akademickiego.

Komisja Uczelniana NSZZ „Solidarność” wzywa Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego do natychmiastowego zaprzestania eskalacji konfliktu, bezwzględnego i pełnego uszanowania wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie zgodnie z dyspozycją art. 152 k.p.a. oraz art. 153 p.p.s.a. oraz podjęcia pilnego dialogu z legalnymi i posiadającymi pełną legitymację prawną organami uniwersytetu.

Z poważaniem,

Za Komisję Uczelnianą NSZZ „Solidarność” w UKEN

PRZEWODNICZĄCY
Komisji Uczelnianej NSZZ „Solidarność”
w Uniwersytecie Komisji Edukacji Narodowej
w Krakowie

Jan Władysław Fróg

Do wiadomości:

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Karol Nawrocki,
2. Prezes Rady Ministrów Donald Tusk,
3. Posłowie i Senatorowie RP
4. Regionalna Izba Obrachunkowa,
5. Komisja Krajowa,
6. Krajowa Sekcja Nauki,
7. Zarząd Regionu Małopolskiego,
8. KRASP,
9. AKO,
10. Uczelnie wyższe,
11. Media,
12. Społeczność akademicka.